

COMISIA EUROPEANĂ
DIRECȚIA GENERALĂ
Politică regională

NOTĂ DE ORIENTARE PENTRU COCOF

CU PRIVIRE LA TRATAMENTUL ASISTENȚEI RETROACTIVE DIN PARTEA UE PENTRU PERIOADA 2007-2013

DECLINAREA RESPONSABILITĂȚII:

„Acesta este un document de lucru elaborat de serviciile Comisiei. Având la bază legislația UE în vigoare, documentul oferă orientări tehnice în atenția autorităților publice, a practicienilor, beneficiarilor sau beneficiarilor potențiali, precum și a altor organisme implicate în monitorizarea, controlul sau punerea în aplicare a politicii de coeziune, cu privire la modalitatea de interpretare și aplicare a normelor UE în acest domeniu. Obiectivul acestui document este de a furniza explicații și interpretări ale normelor amintite din partea serviciilor Comisiei, în vederea facilitării punerii în aplicare a programelor operaționale și a încurajării bunei (bunelor) practici. Cu toate acestea, prezenta notă orientativă nu aduce atingere interpretării Curții de Justiție și a Tribunalului sau evoluției practicii decizionale a Comisiei.”

I. INTRODUCERE

1. Asistența retroactivă reprezintă acordarea, de către o autoritate de management, de asistență UE pentru operațiunile ale cărei cheltuieli au fost deja acoperite din surse naționale sau care este deja terminată înainte să se solicite în mod oficial sau să se acorde asistență UE, denumită în continuare „asistență retroactivă din partea UE”.
2. Comisia nu este în favoarea asistenței retroactive din partea UE, deoarece ea reprezintă un domeniu cu riscuri crescute, astfel cum se menționează mai jos. Prezenta notă are rolul de a enumera normele cărora autoritățile de management ar trebui să le acorde o atenție deosebită în cazul în care includ operațiuni retroactive în programele operaționale.
3. Asistența retroactivă din partea UE ar trebui să se deosebească în mod clar de depășirea programului și anume de dezvoltarea unui portofoliu de proiecte cu un volum mai mare decât cadrul financiar al programului. În cazul în care statele membre practică depășirea programului¹, ele selectează, dezvoltă și implementează de la început programe suplimentare pentru a respecta cerințele aplicabile programului operațional. Serviciile Comisiei au încurajat în mai multe ocazii autoritățile de management să ia în considerare opțiunea depășirii programului, pentru a folosi la maximum fondurile structurale și fondurile de coeziune, fapt care, spre deosebire de finanțarea retroactivă, nu prezintă același nivel de riscuri și dezavantaje.

II. POZIȚIA COMISIEI PRIVIND ASISTENȚA RETROACTIVĂ DIN PARTEA UE

4. Deși nu există nicio dispoziție legală explicită care să interzică asistența retroactivă din partea UE, Comisia nu recomandă această practică. Operațiunile selecționate retroactiv pentru cofinanțare sunt adesea lansate sau efectuate fără să fi fost în mod expres legate de obiectivele unui program și de cerințele legale specifice asistenței UE. Prin urmare, ele prezintă un risc ridicat de neconformitate cu normele relevante ale Uniunii și ale statului în cauză. Statele membre ar trebui să fie conștiente de riscul considerabil pe care îl implică declararea de cheltuieli neeligibile Comisiei și de consecințele relevante pe care le-ar putea avea de suportat.
5. În cazul în care autoritățile de management decid să acorde finanțare retroactivă, este responsabilitatea lor să se asigure că operațiunile finanțate de fonduri sunt în conformitate cu dispozițiile tratatului și ale actelor adoptate în temeiul acestuia [articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006], că operațiunile sunt selectate pentru finanțare în conformitate cu criteriile aplicabile programului operațional și că sunt conforme cu normele Uniunii și cu normele naționale aplicabile pentru întreaga perioadă de punere în aplicare [articolul 60 litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006]. Autoritatea de management trebuie să stabilească dacă aceste acțiuni respectă pe deplin toate dispozițiile de reglementare înainte de a lua decizia de a sprijini operațiunile respective în cadrul unui program operațional.

---

¹ Acest lucru are loc, de obicei, în cazul furnizării de servicii publice sau de infrastructuri, atunci când cererea pentru astfel de servicii/bunuri este cunoscută și nevoile naționale și programele de investiții pot depăși volumul programelor finanțate de UE.

III. RISCURILE ASISTENȚEI RETROACTIVE DIN PARTEA UE

6. Autoritatea de management și, în limita responsabilităților lor, autoritățile de certificare și de audit trebuie să verifice dacă operațiunile retroactive respectă **toate normele aplicabile**.
7. Având în vedere natura operațiunilor retroactive, acestea ar trebui să se asigure că sunt respectate în special următoarele norme:

(a) Norme privind eligibilitatea cheltuielilor:

- În conformitate cu articolul 56 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, cheltuielile pentru perioada 2007-2013 sunt eligibile începând cu data la care programele operaționale au fost prezentate Comisiei sau de la 1 ianuarie 2007, dacă această dată este anterioară celei dintâi. Prin urmare, orice cheltuieli plătite de beneficiar înainte de data începerii eligibilității nu sunt eligibile.
- Operațiunile care au fost finalizate² înainte de data începerii eligibilității nu sunt eligibile [articolul 56 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006].
- În cazul în care, la data revizuirii unui program operațional menționat la articolul 33 din Regulamentul nr. 1083/2006, se adaugă o nouă categorie de cheltuieli, menționată în tabelul 1 din anexa II partea A la Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei, orice cheltuielă care intră sub incidența unei astfel de categorii este eligibilă de la data la care a fost prezentată Comisiei cererea de revizuire a programului operațional.

(b) Criterii de selecție stabilite de comitetul de monitorizare:

- Cheltuielile sunt eligibile numai în cazul în care sunt efectuate pentru operațiuni decise de autoritatea de management a programului operațional în cauză sau sub răspunderea acesteia, în conformitate cu criteriile stabilite de comitetul de supraveghere. Autoritatea de management trebuie să se asigure că operațiunea este selectată în conformitate cu criteriile de selecție aplicabile. Ca regulă generală, criteriile de selecție aplicabile sunt cele care sunt în vigoare la momentul în care operațiunea a fost selectată pentru a primi asistență din partea UE.

(c) Normele Uniunii și normele naționale, în special în ceea ce privește:

- i. normele privind achizițiile publice;

---

² Pentru definiția unei operațiuni finalizate, a se vedea articolul 88 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 și nota de orientare COCOF privind încheierea parțială (COCOF 08/0043/03-EN, p. 3):

«În conformitate cu articolul 88 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 astfel cum a fost modificat, „se consideră realizată (...) o operațiune ale cărei activități au fost realizate efectiv și pentru care toate cheltuielile beneficiarilor și participarea publică corespunzătoare au fost plătite”.

O operațiune poate fi, prin urmare, considerată ca fiind încheiată în cazul în care sunt îndeplinite următoarele trei criterii cumulative:

- activitățile au fost realizate efectiv (nu este necesară nicio altă activitate pentru finalizarea operațiunii);
- toate cheltuielile efectuate de către beneficiari au fost plătite (beneficiarul nu mai are plăți de efectuat);
- contribuția publică a fost plătită beneficiarului (beneficiarul nu mai trebuie să primească alte plăți).»

- ii. normele privind ajutoarele de stat, inclusiv efectul de stimulare al ajutorului de stat;
- iii. normele privind mediul, combaterea discriminării, inclusiv normele privind accesibilitatea și egalitatea de șanse între femei și bărbați;
- iv. normele privind informarea și publicitatea;
- v. cerințele privind disponibilitatea documentelor: obligația de a păstra documentele timp de trei ani după încheierea programului operațional, în conformitate cu articolul 90 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006;
- vi. normele privind proiectele generatoare de venituri [articolul 55 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006];
- vii. normele privind perenitatea operațiunilor [articolul 57 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006];
- viii. actele legislative naționale sau documentele strategice/privind programul (cadrul de referință strategic național, dispoziții specifice programului), care stabilesc condiții specifice pentru asistența UE;
- ix. dispozițiile articolului 13 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006, care necesită capacitatea de a demonstra în orice moment că nu a avut loc o dublă finanțare³.

Condițiile specifice privind asistența UE legate de informare și publicitate trebuie să fie respectate de la data selectării operațiunii pentru a primi asistență UE.

(d) Procedurile de gestionare și control financiar, inclusiv necesitatea de a respecta:

- i. cerințele pistei de audit;
- ii. articolul 60 litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 și articolele 13-17 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 privind controalele efectuate de autoritatea de management asupra cheltuielilor declarate, inclusiv verificări la fața locului;
- iii. articolul 62 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 privind auditurile independente.

Autoritatea de management trebuie să se asigure că au fost respectate toate dispozițiile de reglementare relevante și toate condițiile pentru cofinanțarea operațiunilor retroactive și că beneficiarii (și, după caz, destinatarii finali) au fost informați cu privire la asistența din partea UE de îndată ce operațiunea relevantă a fost selectată în acest sens. În cazul în care autoritatea de management nu a analizat cu atenție conformitatea cu dispozițiile menționate anterior, operațiunea în cauză nu ar trebui să fie luată în considerare pentru a beneficia de asistență din partea UE. Autoritatea de management ar trebui să asigure verificări adecvate ale gestionării operațiunilor în cauză, ținând cont de riscurile specifice asociate acestora. În acest scop, autoritatea de management poate decide, ca bună practică, să coopereze strâns cu autoritățile naționale de audit în vederea

---

³ În conformitate cu articolul 13 alineatul (2), verificările realizate de către autoritatea de management trebuie să includă proceduri pentru evitarea dublei finanțări a cheltuielilor prin alte sisteme comunitare sau naționale și pentru alte perioade de programare. Experiența de până acum a arătat că o operațiune lansată în cadrul unui sistem/program național a fost în anumite cazuri selectată pentru a primi asistență UE, fiind totodată menținută în cadrul sistemului/programului național. Autoritățile de management trebuie să se asigure, prin urmare, că aceeași cheltuială pentru aceeași operațiune nu este aprobată și rambursată de două ori, o dată în cadrul unui sistem național/regional și a doua oară în cadrul unui program privind fondurile structurale/de coeziune.

monitorizării operațiunilor retroactive, să permită identificarea cu ușurință a acestora și să informeze autoritatea de audit în mod explicit cu privire la existența și volumul lor.

Înainte de a certifica cheltuielile aferente acestor operațiuni și de a transmite rezultatele Comisiei, autoritatea de certificare ar trebui, în conformitate cu articolul 61 litera (b) punctul (ii) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, să verifice dacă cheltuielile declarate sunt în conformitate cu normele UE și naționale aplicabile și dacă au fost suportate în legătură cu operațiuni selectate în vederea finanțării în conformitate cu criteriile aplicabile programului și cu normele Uniunii și cele naționale.

Comisia va trata orice operațiune care nu respectă normele aplicabile drept neregulamentară și va impune corecții financiare în consecință.